

સિદ્ધ જ્ઞાન આર ગુજરાતી હરદોશાં

નાજની પઠામનો. ઝીરસો.

૧૯૨૪ ૭-૧૯૨૪

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.
બુકસેલર.

બાલુ દરવાજા—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૪ થી,

પ્રત ૪૦૦૦,

અમદાવાદ.

સાબનમર ડાહ્યાપ્રકાશન-ડરી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ

સંવત ૧૯૮૩

અને ૧૯૦૭.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીગ્રાહક-સંગ્રહ
૧૮૫૭

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૮૫૭

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ બાજની પઠાનના કિક્કેસો

વિષય ૮૪૬૮ : ૪ ૪૬૮

नाजनी पक्षाननो. डीरसो.

——

भाग दम रमक हे दाभग मुदाभः क्रियाछरने पेदा सुभी भासो अमम
 भा ... अशरो ओजत तयास, पो रगतो जायीः तावुन वरताम
 भलकरो दलमा मोक्षमद रेमुसः दुवा दिन छरका ज १५० कपुन
 असीदि मे होमदके हे यार नानः अमुपकर भीतीक ह यार यार.
 इयम यार वनके हे आ स विमन, अफसके उपर छरने गांती कग,
 सुगम यान विममान होने गयी मुनयने माहोय ह यार न असी
 दमन ओर सुनत हे नापीके नतन गापी इतीमाके पो ह जने तन
 वीने आसो अमभाष उपर तम म, नुपुन नतये देहेगा दादरी मुगम
 कनाडा सनक जाता दमी-एरी, इउमने कसीके पो ह दुसगीर
 सता गाद मोसु मे दीमर गान, जनाहं यद शहरमं हॉती जमन
 हकीकतके जहें कउ मे' जतन, दीनगे गिलछका मोसुं पयन
 सुनाके मे ओक शहर सुरत जहर; जे जमता नापीके डीनार विप
 क्तारपर शहर जतना हे मुमः अजम पकाके जागु देगा सो इप.
 हो ररने हनेरीपुरी हपेगी कतार, अजम शहर जतादे ज्यु गुजमका
 पका सोक आने हे क-हारके; ना ओर भुसडी दगाभा पारके
 जे मझा महीना हो देका अंद; सी जरतह आने हे सुगम जहर.
 के सभावे छहवे धीना पटन; कना छोडकर वक्ष डीवा हे वतन
 के सुरत व पछम व दमन तमाग; इ फिली ओर लाहोर का दमरतमाग
 के बे सोक तुगरी ओ उमा तमाग, ह हॉ- राधि दभारके भीम गां
 के जहोत अह ह वहां गुजरतमी, ह ओगी अ १५ वहां सोहर जातरी
 वतन छोड अपना वहां रेक गये, वो सुरत जहरमे सो जकन रहे
 धीरसहर व जहेनुकु भी बेके तह; गये छोड दिरवाह करते नको.
 जमन छोड अपना डीवा वहां करार; भाग ओ- जेनु सरो दीव हतार.
 जेना वहांसे मोसु मे' दीमर जयाः हकीकतके जहें कउ मे अयो.

ખ્યાન આજ સુનો. હું સ સખી કાન ધર; હિંદુ બોલત બસતો હો સુરત અંકર.

મહે માલદાર ઓર તુબ્બર હે, કે ફિર ઓનો હમાનકે ધાર હે.

હુસૈન ઓર તું સોહે બે સુમાર, જરીનેકે કપડે મહે ખીચ હાર.

નાગર બતમે હે નિહાપદ જગાલ, હુસૈનકી તારાપતમે રોશનહી લાલ.

હિંદુકી રક્ષમ હે બારકે કજર. નહાનેકુ આતી હથે તાપીકે કપર.

ફિરમેશ એક નાબની ખુશ શીકલ, નથી શહેરમે કોઇ કરકી મીશલ.

જરીનુકે કપડે બે પોશાકે પહેલ; લટક નાર ચલતીથી જુ હર ઓન.

પોશાનીકે કપરથી દીલા ધર, કસે દેખ કલતે જનાર પડે.

ચલકા ફિરવા કરી પાસ જોદન, હાલ આપને ગલમે વેલ માલકા મોહન
દોલજી લાલ લલીમે લખરેલ મે, ગોપા સાપદોસ કરમે વર્યે.

કે કદાન હપર થે મોડી જડે; જગમજ કરીકા જગીતપન પડે.

અજબ રીરકે કપર મહે ખાલ મે, સુન માવ કરાકે અજબ ખાલ મે.

સમમ બશીકે થે સો આપુ ગિજાલ, લતફતમે થી ખુખ માહેબ જગાલ.

પાપ ખીચ જાઝરકી કમકાલ થી, ગુજર હરકે આમે ગીકતાર થી.

બરસ પાંજદાઈ થી હકી હાલ, જાકો મે તિમ થા હિન્દુ ગુજર

નિકલ ધરસે જા આતી આશર, કે જુ આદ પુનમમે આવે નબર

સુર નાકલી જા નીકલતી બહાર, કસકયાગર દસપર થે કરને નબર.

અજબ નાબની ખુખ માહેબ હુસૈન લટક હર હાલી થો અપના ચરન

નિજનકે આતર જવાના નિકલ; દેમે આહાર આકાર હો કિસકી સીકલ

કે તે બાગ બહેવ બાં તમામ, ગજર કુ આતે નહાં, પર મુદમ.

પઠાન એક વડા દેહેલીએ આપા વડાં, જા અજનાશ દીલીકી લાગા વડાં

ખુશદાનકે વા સો ખીદમતમે આવે કીકા નબર સીદાર સોગાલ લીચે.

વળી નવાખત કિસકા તાજગકી, હિતરનકા જગા સોતલીમ કી.

પઠાનને જાલ હરકી તલ કી તકરાર; હો માહે કપર અંદ રોજ સુમાર.

વા રહેને ફરજ સેર કરતા નીકલ; કે કંઈ રોજ ખીલે મિલી એક સીકલ

તકી ખાનને દીલમે મેહ કી ખીલ; કે નહાનેકુ આતી હથે તાપી કપર

देखा-करके भीछे वशीके यक्षा; छसी नाजनीसे नहीये भीक्षा.
 वही स्तेमे वो नाजनी पुत्र शीकल; यही आती आशकृ करती कलक
 वो पंजके अमजम भजती बली; वो आशकृके दीक्षकु जलानी बली.
 पंडित नाजनी देण तापी उपर, अकल होम क्यक ओडा सरभसर,
 पानीपर वो कपडा कतारन लगी, दुशन नाज अपना अताने लगी.
 छुडा छुडा था शीरपर जरून, जुडांकर अकनसे रणा परजनीन,
 भीकमया जे अतलमडां कसकम था, सीने परसे कर दूर नीचे रणा
 लीआम तन उपरमे डीया अग जुडा, जमीन उपर देणा न्युडे दुगा बांस
 गीता था छसीका सो मणमली भीखल, भीया मभत भीय सोनेका पात्र
 होपी आन सीने के मुन्नजर बे, जेसे भीय आमुके अनार थे.
 वा अपने जहन सोबी कपडा छतर, नगे शीर अपसको कही ओक पार
 नही भीय जकर नाहाने लगी, अपने शीरके पाबो भीगाने लगी.
 पंडित देणने तल मलाने लगी, भीमल भीय दीक्षकु जलाने लगी.
 नहीके उपर प्यास जकर भग, जकर नाजनी पर नीगासे धरा
 देणा आन करके दीवाना दुगा, अकल होश करका रजाना दुगा
 अकलकी जमाकु पवन जम लगी. शमा छुके हाथुमे देल नही सगा.
 अकल आदमीका समेके भीखल, करे आदमकुं विसक जे अकल.
 दीवाना दुगा देण किरका जमल, न देपी जममे वशीके भीखल
 पंडित अपना दीक्षमे डीयाये शीकर; के छल नाजनीसे करे कुछ दुजर.
 छही वक्त वो नाहकर यही, अंदर कस जलानके लगी अगली.
 छसी पाप जकर डीया जे अरज, के जे नाजनी सुन तुं मरी अरज
 करे दीक्षका मेरे सुताके तुजे, सीत जोल अपना अताके तुजे.
 सही दीक्षकी आतां कहुं भये ताल, अये नाजनी तुं हे सादेण जमार
 भेस दीक्ष तेरेपर दुगा हे अरज; तेरे जीन ओकधा मे' जत भीधर,
 मुजे छोड मुजको न जता नही, मुजे दीप लगाना डीनीसे नही.
 तुं हे दीक्षकी लउकी मुजे हें जत, मेरा ओर तेरा छु दुगा ओकधा.
 तुं हे शाहजहदी वया हे परी; तेरी नैन देणे मे' जदगरी.

અસહ્ય તુ ડાહી ગયે બીજ કમ; આકષ હોસ મેરા હુંડાણ તમારું
 ત્યાં મિલકે મેં મેરે તુજ પર ફિદા, પલક એક તુજસેના રહુંગા બુદ્ધ.
 મેરા આજ તુજમે પડા દામ છે, તેરા દેખના મુજકા આજામ છે.
 ગતીમત તેરા બોલના એક સુખન, તેરે બોલને પર શીદા જવો તન.
 ધુનક ને બુલબુલ તેના ગાનકા; દીશના છે દીક્ષ પર તેરે દામકા.
 ન સુત નાજની ને દીધા યુ જવાન, યુસ્સે હોક બોલી નખીશું સીતાબ.

જવાબ નાજની.

આરે તુન તું જા મહાંથી પગે, મુંઝા તું ધુતારા મને કતાં મદ્યો
 તેમ બેગબાનને બે પદમે ખમર કલશે જીવ તારો ન રહેશે વકર
 મારે કંઠા રો ત જા તેરે મર, છઠાં નહીં કારજ તારો સર.
 નોકર જા મહાંથી મુઠા તું તુરક, કલી તો નહીંગા તુ થાશે મરક.
 આરે, રડો મુક તું એ મુરખ પઠાન, નહીં તો તારો જશે આજ પાણુ.

સવાલ પઠાન.

પઠાનો કલા નાજનીકુ પુકાન; તુજ દેખકર મેં હુવાં એકસર,
 જાન જાન મેની તેરે હાથમે, લે જલગા. મે તુજક મોક્ષાતમે.
 નર ગદાલ કમવાલ અંબ મુજ બદન; શીદા હૈઆ તુજપર મેરા જતો તન.
 તેરે પામ કન.હું મેં પ્રલેગાં, ન કર મેકર અપછેએ મુજકા નિરાશ.
 પીત્રાસે બોલા તું મે એક સુખન, ક મુક નીમ બીજમીસકું હોવે અમલ.

જવાબ નાજની.

કલુ તું જવા કે ત મવાવી પડન; સમજ કેમ મેલી થયોં એ આજાણ.
 જો તમ બેગબાન છે શેહેરનો નવાબ; હુડવમે તને ને કરસે ખરાબ.
 મંદિરે ચલવી તને મુકશે; તારી મુક તોડી મોમાં શુરો.
 જમતમા ગાન તારો રહેશે નહીં; સાબો તને કોઈ કહેસે નહીં.
 તું કબનો છે રહેવાશી મુજ પઠાણ; જશે જીવ તારો ને રહેશે પરાણ.

મવાલ પઠાન.

શુ-સે હોકે બોલા ગત્રાસે પરાન; નહીં મુજક તું એ અમલ.

તું જિંદગી લીધાવત મન મુજે ખતાવ; કે નવાખની મુઠકો હમે જાનના.
તું બાતે જો કરતી સખી રાંકડી, વેા કયા કારમ તોડેગા મુજ ડાંડકી.
મુજે જાન જાનેકી નહી હે શીકર, વહાસે લેજાવિગા તુજકુ પકડ.

તું જીન નાજની મુજકુ મરન કમુલ, ખીરાહસી જાંદગાની સોજુલ,
પુદા અખ રમેગા શો મેરી કરમ, તું હોજા શીતાબસે મુજપરે કમ.
મેં આશક હુવાહુ મો તેરે ઉપર, ન જાવિગા હરગીજ તુજે છોડકર.

જવાબ નાજની.

કહો નાજનીને અરે જો ખખર, તું દોડીશ માથું હું જાહશ ધર.
મારો કહો પકડીન જાહશ કયા, તેમ જોગખ ન જો જો સુજુ વહા.
જેવી વાત સાંભલસે અહીંના નવાખ, તને લુટીને લેસે કરસે ખરાગ.
મારા ખાપ માને જો પડશે ખખર, તું થઈશ જુડો જોઈન.

સવાલ પઠાન.

લજક કર પુકારા તમીસુ પઠાન, સુનેગા અગર ખાપ તેરા જયાન,
સખી ખાત કરતી તું નાજની, હમેશ પુદા હે જો સાહેબ ધની.
તેરે ખાપકી હે જોહોત બદ શીકલ, અવલ દેખ મરકુ કરંગા દાવ.
અરે નાજની મુન તું મેરા સવાલ, તેરા ખાપ તોડેગા ખમલકા બાલ.
નહીં કરતાં તેરે ખાપસે હુ મેં, તેરા ખાપ ન આયગા મુજ તખતસે
ખુદાયે કયાં હિદ સો હે જુલ જવાલ, ભરસા હિસીકા મુજે કુલ દાલ.
તવા કલ મેરા હે ખુદાકે ઉપર, ન જાવિગા હરગીજ તુજે છોડકર:
ખમરે છોડ અલ અખ વહાસે સિતામ, ઇશક જ અતેરે હુવાહુ ખરાખ.
જલા મત તું અ થકકુ અમે જોવકા, જલાનેમે આશકકુ કુજ નહીં મંદ.
જલાયા જો લગલીને મજનુકુ સુન, તો લેલી ન મજનું તુવે એક તા.
આખર લેકે લેલીકુ મજનુ અલે, કે મ સુક લેલીસે મજનુ મિલે,
જોસે નૂર ખાતુ. મહેની નવાલ મેરે ખાદ માથુન લેતા સંખાવ.
બેહમદ યાઆરીશ જોદ ઓરલનું, સુકીમ જોગ. આરીશ હુજો મુસ્તા કીન,
કરે દગા આપકુરવા કર હસે, જકા ખીચ જાસીલ વે દોનુ હુવે.

એસી બાદ આશકને માસુકડો, પીસે હૈ ને આપર હથ આગોશહો.
 જનાનેમે આશકડું હૈના આજળ, એસા કયું ગુજડો હૈ કરલી ખરાય.
 કે આપરિકેદીન પરશુ કરલે નજર; સખત હૈ કિયાનતી તું કીજીઓ પીકર.
 કિયામત સખુકે ઉપર આયમી, જહનમમે' જગાઓ તુ પાવમી
 જલેમે જહનમમે' સખ કાફરાં, મુસલમાન જહનમમે પાવે અમાં.
 કરી વાસને તુજડો કહેનં હુ મેં, મુસલમાન હોળ તું ફીલખતહૈ
 બુલાહું દીવાના તેરી આલપર, નજર નાજની કર મેરે હાથપર.
 તેરા બાગમ જો મેં બુલખુમ હુયા, અટક હોશ અપના રવાના બુલા
 તેરે શલકી પોહોંચી મગજમ' લંકાર, ફસો દામ તેરેમે ઓ ઝંકબાઝ

જવાબ નાજની.

તું ઘેલો થયો છે ઓ મુરખ પઠાન. મમજ કેમ મેલી-થયો છે આજળ
 મુરખ તું તારી ક્યામતને, બુરા કેમ કહો છો દિદુ નાનો
 દિદુ જાતમાં છે શો મોટો ધરમ, નાગર જાત છે બધામાં ઉત્તમ,
 ધરમ છે બધામાં અમારો સરસ, મુરખા કેમ જાણો છો અમને નરસ,
 સવાલ પઠાન.

કહા તમ પઠાનને હે સુત નાજની, કહુ મેં તુજડો સુત સુત પદમી.
 તુમારા ધરમ હૈ સખુમે' ખરાય, જહાનમે તુજડુ સો હોયા અજબ.
 નહી કામ જોયા મુસલમાનમે', વો કરતાહે તેરી સો દરાકામમે.
 કે દુનીયાંકી દોલત હૈ બરબાદ, કે હદબાકી દોલત હૈ હમેશા કુશાદ
 જુવર હોકે તુજપર મો આપ હુ મેં, તેરે-પર સો મકા લગાયા હુ મેં
 સજન તેરા નેતુકી લાલી દેમે, ત્રિયા દિલમે' તેરે સો હાથુમે' ફક.

જવાબ નાજની.

તુના નાજનીને ચે દે કરકે કાન, હયા મુકી ઘેલો થયો છે પઠાન.
 અરે જાન સાંભલ તું મહારી અરજ, સનેપાત છે ચાકે બીજો મરજ
 લકીમ છે શહેરમે' તખીય પુછ તું, ઓસડ ફેસે તમે સનેપાનપુ,

સાચી વાત કહુ છું આપ્યો જવરે, નહીં તો માથું તાર ફડી જમરે
તું જેહેણો થયો છે ખરે એ અકલ, કરી છે આજ તારી માથાની કપ.

સવાલ પઠાન.

કહા તબ પઠનને મોકે ખેલજા, કિયા તેરી મોહોળનમાં મુજકો ખરાબ
મધ પાસ તેરે હે મેરી અકલ, અરે નાજની દેખ તેરી શિકલ.

શિકલ દે મ તેરી મે' યુવયુવ હુ ॥ તેરે સાથ લાગી હે દીલકી મયા
જોળન આરે તુજસે વા તબખીર કર, આસક હેયો રાજસે તકદીરકર,
જીખા અજલમે' વોલી હોવેમા, જીયાદી ન કર કિસમે કુછ હોવેમા

જવાબ નાજની.

તેરે હાથ આવવાની હુતો નથી, હું પુણુધુ કનમાન મોટા જતી.
તેતો સાજ રાખે છે માહારી મળી, કે મહાદેવ જોયો છે મારો ધળી.
ન આવવાની હુ છું તારા હાથમાં, મુરખ તું આપ્યો જા તરી વાગ્યા
તેને માટે કહુ છું તને એક વાત, ખરાખી તું ન કર પકાન નેકજાન
મારો સન્નદોજ છે મુજ કાળી વાળ, તને ગાપ આખામા કચે ખરાખ.

સવાલ પઠાન.

તું બસકર જાન અપે નાજી, તેરે બાપ સમગમે ડગનાં નહીં,
મેરા બ પ મસરાન ચલાકા નવાળ, નહીં કિનમે તાકન ક બોલે જવાળ.
કળીમે હમે ડગતા નહિ, બિના મોત કોમની મગતા નહી

મરગા અમર જો મેં કહી રજા, વમેદીન તેરેસે ન હુંગા જુન

મરગા તો તુજકોબી લેખકયા, કે પનતરન દે કર સો જથ પાકિયા
હથક ખીચ મરનાહે મુઝકો કચુલ, તો આશકકા મલખખ મો દોરે હમુલ
મરગા જો તેરે હથકકે બીનર, તો હોગા મેરા કામ સાખ ખુપાર.

મે પસવાના હું તુજ સખ કે કિપર, સગાકે કિપર જાન દુમા મગર

તેરે પાસ મરનાહે મુઝકો સવામ પયા તુજકુ ચલાસે લેખકયા રીતાખ.

જવાબ નાજની.

અરે ખાન એવી ન કર વાતને, ન કર વાત એવી તું કેસર કને.

કેસર નામ ઉપરથી કેટલા બુધ્ધાન, સુરત શહેરમાંથી ગયા છે પહાન.
કેસરને તમે આજ જવા દીધો, હયા હોય દીલમે તો સમજાયો.
કેસરને જરા દેને રાખો બરમ નહી તો અમારો ન રહેશે બરમ.

સવાલ પહાન.

બાપ-બાપ બોલા તું મુન આવે પરી, તેરી બાપ મુજકો સમી ખુશતરી
તારા નામ કેસર નુના આજ મે, કે બહુ વ કેસર એક જાત હે.
કહે પાડ પાડ નામ કેસર તેના, ખીરુઆન હે ના રોશન મેના,
કેસર જલનને રોશ એક હે. તુમારા હમારા અમલ એક હે;
બહા આજ તુને બતાયા નીશાન, તુમારા હમાર ધથમા એક જાન;
મેરે સાજ આખ તુમ મીતાયા ચલે, હમારા કમી તુમ ન ઝમડા કરે.
કમલ ખ કે નેના હે તમ હાથકુ હિમ તરફ અપને સુનો ખાતકુ.
કેસર જલકરાની મુને મેર કિનાર, મહે ખીચ રખુમા કરકે સિનમાર;
મહા મેના હિલીતુ જિહાર ચાર; અરે જલકરાની શુલખદાર

જવાબ નાજની.

સમે રાજ મુરખ તારા હારને, ખાબડછેટ હાગે છે અમ જાતને.
નખી પન મેલ છું હુ આજથી; નહાવા ન આવું ખીલીતુ હાજથી,
હાગે હાજ મુને એવી ખાતમા, જાતક છું કુવારી નમર જાતમાં,

સવાલ પહાન.

કહા તખ પઠનો કે સુન દાન ધન; નીમી તારે દિલમે નકર તું દિહર.
નખાનેકુ આવે હ તેરી બજા કે ખીચ હે તુજકુ નાહાનાં બહા,
ખારી મે હાથે મેરીને ખાસે હ-મ, નિશાવે તુજ જાળ કરકે ગરમ.
જદિ ખનકે પાના નહાવે તુજ, ખુચેમે ખાલકર ખુલાવે તુમે.
કે હોજ લાલીદે મેરે માલલમે, દેખા ખામ ખાડી મો ખુચ હાલસે.
ખનાં પરમા સોડી સુનો ચાર હે સગ તેરી ખીચમતમે હોજ રહે.

જવાબ નાજની.

બજે તારી લાંડી બજે તાર ધન, અહરમી મુવા છું અરે મે ખખર.

ખજે તારો કુસો ને ખજે તારો હરમ, મુઠી હીધી તેં તો કુસા બે સરમ.
 લોહી હરમ તારો ખતા ન પહાન, ગારો કેટો મલી દે એ બહુમાન.
 નામર જલમાં છે એવી સરમ નદીમાં નાહ્યાનો ધરમ.
 નદીમાં નાહ્યાને હું આવતી, વિપત પડશે માથે હું ન બાળતી
 કુંવારી હું બાળક વરસ ખારતી, કળીલામાં હું મોટા ધરખારતી.

સવાસ પહાન.

કળીલા તેરા મન મુઠે બતા તેડી જલસે ક્યા પહાન પુરતા
 કળારોમે ખસ હું મેં એકલા પહાન, પત્રક ગારને મેં લગાડું નિશાન.
 કનલ કરકે કનકે પીછે મેં મર, મેં મરનેકું આવા અબી ક્યા ઉડું
 પાટીન મુઠે હરમીજ ન છાંડુ તું, તેરે સચ મગ્ના હેસો હોઆ મું.

જવાબ નાજની.

હરી નાથ પ્રભુ છે વાકો પહાન, કમરમાં કટારી ખમે છે કમાન
 ધરમનાથ મહાદેવ આશા તુમારી, વિપત પડશે એવું હું ના બાણી.
 અરે ખાન માબળ તું મહેલ છકર, મેં પુજ્યા છે દેવો ને મોટા પથર.
 તેજો સાગર રાખી છે મારી ઘણી, વિપતથી મુકાવે એવા છે ધણી.
 એવી વાત બાણી તું શું આનશે. માથુ તર પહકમાં કપાઈ જશે,
 તેને માટે કહુ મુજને મુક તું. એવા કામ જુઠાયા મુક તું.

સવાસ પહાન.

દિવા તખ પહાનને સો હું કર જવાણ, હિંદુક મુસલમાન કરના મવાળ.
 માતાખીસે કબમાં નખાકા કહે, પ્રગમોમ દેનમ જરા ન રહે.
 મુસલમાન જો હોવે તો પપે સરક, કુકર, છોડ આપ નખીકે તન્ધ,
 તેરે બાંધ સસરેકી મત કર કિકર, મેરે ધરકી આદર તુ મલ અયેમ કર.

જવાબ નાજની.

નાસત્તી જો હું હું બાએલી મેહન, મુસલમાન તમે છો દેવાના દંભ,
 અકબ હોશ તારાં જો દેખી ધણી, તમે છો મોટાને હું હું નની.

જી ! છે તાગપર એ મારો પરાન, કર યોજ ખુ-ખાન મારો છંદનોજ.
કપ્પીયા કુરુખી હું નોખી પડી, આપો અમે દિવસી હોયે દીવસની
એરે ખાન મામળા તું મહારી અરજ, પછે અસ્તી તુમ ન કરના કરજ.
એવી વાતનો તમે કાલ દીયો, તે કુરખાન છે તમપર મારો છંદો,

સંવાસ પઠાન.

કલા નગ પઠાનને કે લે કાલ તું સિદ્ધાંતોએ કદમાં અબ્બી બોલ તું
તેરી ખાન મુજક સબી હે કપુચ, ન ગીચત તેરીકુ ન બાકા જુલ.
કસમ મુઠક કસમી એ વાલીદ ખુન, દુજે કનકુ લખ એ નખી મુરતક
મે બિનજુજ કીસીસે ન ચારી કરું, તેરી વાદ દિવમે હમેશાં ધરું.
માયા કાલ હરગીન પીછે ન શીરું, ખુદ અંદર તખીસે હમેશાં રૂં
જને અરસ કુરચી સાતારે કરે, બનકર ઉનમે વસારે જરે
કસીકે મધ કુ-ખાનસે ન શીરું, મધ નામ ખુદપર કુરખાન હું
વહી શાત સુન તાજવી ખુન હુપ, મીયા તારી કપર હુંજ મુઠ.
તમાની એ આંદર ઓઢાડો મુને, મગાવી ડોલી ને એસાડો મુને,
મુમલમાન મને કરો આજ તુજ, મેલગો આજવી મેં મારો વરમ.
તમામ મુઠખાતે તોડાંવા તમે, મુસલમાની છરતું બનવો મને
પઠાનને મેં વા કતક યુ કલા, સીતાખીસે આખુનજીકો 'મુલા'.
મોઢો મને આખુ ૧૭ સલામ, કોચાન એ અરજ કરતા એ મેગ તમામ
વો વાકત વહોંસે રવાના હુવા, હીતાખીમે આખુનજી પાસ ન.
કલા કુમકું ખાલીફા અકલ સલામ, ખેગમર મુજરતા કિયા સખ કલામ.
નવા વડાસે જરગી હો મુઠકો મુઠક, બી હમાગ હોવા કતખાકે હજુર.
એજબાકે અદબ એડી અહી, બવાન નખ સુનાયા હું કિમકુ તહી.
અમર કાલ ન જતવો મમલામ પર, મે લાક કસીકે મુમલમાન કરું.
મકક તમ કરો મરકી ધરીયાનપર, એ ઓરત હે જતવી સો ખમાનપર.
નસલમાન ન હોતી હે મિલગતસે, વો ચલાતી હે નિરખત બાદરખાનસે
બાદરખાન ઉપર મે કુરખાન હે, સાખત દીન કિરકાબી ખમાન હે.

હતા તમ નવાળ હે મુસલમાન કે, તમ, કે સાંમીલ મે બી ઇસ કામમેં.
 મુસલમાન કરના ઇસે હે સખાળ, ઇસી કામ અદર કરના હિમળ.
 અમર મિલકરે કહારાખા ખાલક, સેહરમે ઉનકુ મે દુમા નિકાલ.
 કરો જા કે આ ખુન સાહેબ બલા, હલકામ નેકીમે ગેરી ગ્લા.
 સિતાખીસે જાકર કરો કાર ખેર, ન કર તુમે કાર નેકીમે દેર
 જે સુન જાત આખુન વહોંમે બલા, જાક ખાસે લાહે ભજેમા દલા.
 સુરત શેહર સવારીમેં ફેલી ખખર, હડ હસકા અરખા સુતધર ખખર.
 ખીછે કાદરા સખ શેહર કે તમળ, જાદરખાસે લડને લગેલા કલામ.
 પઠાન ખાર નાગર હુધરમેં પઠાન, ખીખાખને લસકર લગાઇ નીજાન.
 ભગમકુ જાકર મેદાનમે, ખડે જાકે મદાનમેં હો સાખો.
 કપી દેખ મુસલમાનકે જામે કહાર કીયા જાક સરકારમેં જુ ખુકાર.
 હતા જા ઉનન સો દરખા, ખારી અગજ સુન જે સરકાર તું.
 સુરત શેહરમેં ગંગા છે જુલમ, જુનલમાન મહાના કરે છે હુકમ.
 મુસલમાન બેલા અકા થયા બધી જાત હોંદુ નગાસા અયા.
 હમારે રહયાનો ન થદાં જા ધરમ, કદયામાં ન આવેરે દાનતો અરમ.
 તખી ઉનકુ એસા કહાહે નાખ, કે કયા જુલમ હે તુમમેં કહેદો સીલખ.
 હમારે શેહેક જુલમ નહીં જરા, તુમારે હિપર કયા હુલ માંજરા.
 રગસે અપસક જા લાવે મકાન મના જા કરે તો વો હોવે લવન.
 સખ દિનાસે દિન હે મોહોમદકા સયા, ઇસીમે આયા મહીન વો બયા.
 થના કયું કર જો મુસલમાન હે, અમર હસકા સાગીન જો હમાન હે.
 તુમારી વો લડકીકુ પુછો તમે, જુલમ કયક હિપર કિયા હે કીને.
 વહોંસી બી આહ વે કરમા બહાહ, ખેઠો જાકર ધરમેં વોહો રખા.
 બી મુહાં મધુરને નિકાહ તખ પદો, મતા લેવ સબી ખાતકો કારીલ કુ.
 સીરો પાંજરીકાબી થોડા મયા, બહોત માલો જર હસકુ હીમર કીમ,
 સવાર કરકે થોડેપે રખસત કિયા, મુલાખત ખુદીમે રવાના હુલ.
 શેહરકુ કયા મીજખાનો ઉઠે, બજે સાદીયા નાહ સુરત સુન

नदर के सुसज्जमान सज्जपर दिनम, ये हाथीद किरीक धुनर देण लख,
 हाँसा नागनीका सुनया अभस, दिया करहु कपस्त्रे मेने नकस.
 जननाहु मम किरीया अछा सोअमे, सत्तारन नग्नउतक धुर ओइसे
 त्रिगा लरहु मेने सोनी आँगरमे, रहनीन सुपारक शो रमजनमे.
 जन ताराय रमजननही थी आसगी, वो गी नेक सागत सुनो ओइ होय.
 ओ हाँसीद पाम तुनो अक्या न कर, सुरा कर तुं किरमा अम्ही बुद्धवर.
 न कर करके आगे जरा तुं क्लाम; नजीपर तुम ओगे दरे सताम.
 ये कथिदही कछमे सुनो नद पुन, कमकी सो आँतर मे जसदे पुन
 किस्सो नागनी पक्षनो तमाम पुरा

गजस सुनीसनी.

बाँदा आठ अठे पाछे गुन गुनरो पछिमान, रहे बाँसु
 सरसाकी तो। आआदमे पान, कनी रणक परापर जन १ देताहु
 मै दिखवान, अछा निरुकी हे जाकी तीरेछी आतवन आब भरतान
 अते कमुकर हमारा छस परापि करसै पारान वा मेपरना सेदोछ
 भा अंगी दिखमे निवान उ दमे आना। गले कथं कर तेरी साँद
 शैलमे जनना मेरो सुरती इछीरान तोर दण्डर गार साँकाना गुनय
 पारन भजस्तमे हुताहे कीम सारागीका के आने गुमनी है ना सबे पुन.
 पुन हे भरतान अता ओझनां ओ अजम कुसेन रोहे कपरी दिखसोत्री.
 हुने परवा नई ओर जगद जस जसके परवाना ५
 जीहमे दग गोले देण कर भजनुकां, भयतदा ये पारस भगर वा
 अमहो सुकआ अहु वेराना ६
 यही जस अकके सोये रात कम हेनन मुनी सुखी इटाहो अकस ७
 नकुसे रणो हायुगे भान ८
 कपरे अकर तुमारे ओझहु, से हारा कछ सहेरु होछ सुनवा ९
 नही अण मेसीअदरे भजनुकां अहसान १०

(૧૫)

જા બાપે સહજા મુજબ હવજ પગા હમ બાહુમે દીવમે
 નક આરેજો સુવે જાનકા હમીલા ॥ ૧૦
 નીયાં જો હમ વહ રેજો હે ગનીમત હેમની મત હરજાન ૩.
 ' શાકી હમી, ન સીસાજે પધમાન ૧૦
 ' હાલ કયા તુમશે મે અપને કિનો દમાન ૩ દુકીરે મરા
 ને હમેગ મહજગ હમરી રાન ૧૧

કીમ્તો નાજની પઠાનતો નથા ગજલ સુનીરાની સપુર્ણ

ગજલ પરચુન.

બાદ હનદે જુદા પહાનો તે રસુલુ. એક કહાની મુના એક તુમ માલુમ
 કે કીસી વકતમં કરી હરદમ, હમ સદર ચાર સપ્સથે બહામ
 એક દરજ થા એક થા નજર, એડ બહાથા એર એક મુનાર.
 સબ સદરમે અજબને પાકર, પારદ એક શહેરમે હું એક જાકર,
 થાજો એરીદા વહાં બોહોત ખતરા, મહેં દમ બદલ સળકો હોતાથાખ.
 ની રાખનીગે ખમકે વોહ બાહાન, તો જીતે કહા એ આકે કસમ.
 સામસે લોકે આજ તાખ સહર, જામે સળકો એક એક પહેર,
 હકી જાના રહે ન કુલ અસખાખ, મુસ્લ અદહો ગએ વોહ કેહકે શીત

સમાપ્ત.

બહેર ખખર.

ગોપડીઓના નામ તથા ધિમત.	ગોપડીઓના નામ તથા ધિમત.
ત્રીયાગજની રમુજી વાર્તા ૦-૨-૦	અદેવતસાવળીઆના વાર્તા ૦.
પદમાવલીની વાર્તા. ૦-૨-૦	સુલજ્ઞકાવળીની વાર્તા ૦.
પદ્મકાન્તી વાર્તા ૦-૧-૦	મ. રામાકાન્તી વાર્તા. ૦.
વાવડી ગસડીની વાર્તા. ૦-૧-૦	વદન પીતીની વાર્તા. ૦.
પીકમ ચરીત્રની વાર્તા ૦-૧-૦	શ્રી ચીત્રની વાર્તા. ૦.
અપગળના ગાયન. ૦-૧-૦	અપકર જુનાલી ૦.
સદેવતા ગાયન. ૦-૧-૦	અદેવતાગ સમ્રાજ. ૦.
વારમરીના ગાયન. ૦-૧-૦	અદેવતાગ સમ્રાજ. ૦.
ગુજરાતી છાંવળ. ૦-૨-૦	વૈદક સાર સમ્રાજ. ૦-૫-૦
હરીશ્ચંદ્ર નાટક મોઢું ૦-૨-૦	પાકમાસ. ૦-૨-૦
ભગવતી નાટક મોઢું. ૦-૨-૦	સામુદ્રીક તથા સુકનાવળી. ૦-૨-૦
આકાશ ગોપડીઓનાઓ. ૦-૮-૦	સુકનાવળી. ૦-૧-૦
કાવ્યદોહન મોઢું. ૧-૦-૦	આખાકા લાંચ મોઢું. ૦-૨-૦
તરંગિણી મહેતાની કુટી ૦-૧-૦	અકરવા નાટક ગાયન. ૦-૧-૦
કોઈના પેટાની વાર્તા. ૦-૧-૦	હાલગજી મહેતાના ગાયન. ૦-૧-૦
મેન પદ્મકાન્તી વાર્તા. ૦-૧-૦	ગોપીચંદના ગાયન. ૦-૧-૦
અ.મોહા સમ્રાજની વાર્તા. ૦-૧-૦	

આ રસિયા આમારી દુકાનેથી દરેક વ્યતના સુખસાથી ઉચિત
 નાચાઓમાં આજણા મુન્તકે તથા દાવજાઓ તથા નારકે તથા હસ-
 ડાસ્તઓ વીનું મળશે.

બુકસેલર મહાદેવ રાજચંદ્ર બાપુજી

૬, ગજુ દિવાળા મુ. અમદાવાદ.

